

DANIČA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 14. veličiga travna 1857.

List 30.

Misijon v Kuru in Gujani v Indii.

(Konec.)

Veliko selo so tamkej napravili in zemljo pridno obdelovali. Zdaj ni bilo O. Lombardu nič tako zlo pri srcu, kakor cerkev napraviti. Sklenil je po nekiga tesarja poslati, kateri je živel na otoku Kaiene in je tudi zmožen bil, cerkev narediti.

Zadovoljin je bil mož in pogodijo se, jo za 1.500 livrej doveršiti. Pač majhna reč je sama na sebi, pa za revniga misijonarja strašno število, ker spreobrnjeni so imeli pač dobro voljo, pa nič denarjev ne, in tudi kupčevali niso, de bi si ga bili pridobili. Vender serčnost in ljubezin do Boga vse premaga.

Indijanci, ki so v ti soseski bili, so bili v pet družin razdeljeni, in vsaka družina je imela svojiga višjiga ali vodja. Te je misijonar skupaj poklical, ter jim svet dal, ki ga mu je duh Božji vdihnil, kmalo doseči, česar si vsi želé, namreč tempelj Gospodu sozidati. Nagovoril je oblastnika teh družin, naj vsak eno piroguo, to je, velik čoln naredi, v kteriga bi šlo kakih pet sto ljudi, ker je tesarški mojster s petimi čolni zadovoljin.

Oblastnik so poterdili ta svét. Tudi Indijanke so hotle kaj k hiši Božji pripomoči ter so pridno gombaž predle, in duhovni oče misijonar so jih pohvalili. Ženske so predle, moški pa so posekovali drevesa za cerkev, in to je šlo tako od rok, de bi se mogel vsak čuditi; tako so po ukazih tesarškiga mojstra drevesa obsekovali na štiri vogle in jih skupaj vezali, de je bilo veselje.

Kmaló je bilo vse gotovo, samo strehe je majnkalo. Nobedin ni znal žage rabiti, de bi bili deska napravili za streho. Spomnili so se pa nekteri se, ko so bili na Kaieni, de ima nek anglež, tamkej bivajoč, dva černa sužnja, ktera dobro znata žagati. Dvajset mož se jih spravi skupaj ter gredo k angležu, in ga prosijo, naj jim posodi ta dva sužnja, in namesti nju ostane vsih dvajset mož pri njem mu delati.

Angležu se je to pač dobro zdelo. Hipama da sužnja, ki sta šla kjer so Indijani stanovali, in dvajset mož ostane pri njem ter so mu prav pridno delali.

Ljubezen in apostolska gorečnost O. Lombarda ste doveršile delo, ktero bi v ondotnih krajih sama človeška moč ne bila mogla dognati. Nikdar pa ni ta mož v samiga sebe zaupal, temveč vedno v Božjo previdnost, ktera ga je v blagor nesrečnih Indijanov mogočno podpirala. Z Božjo pomočjo mu je bilo mogoče, iz teh divjakov naroprejši ljudi, iz njih kristjane in sicer prav pobožne kristjane napraviti.

Kmaló se je vzdignilo prav veliko kristjansko sel, skoraj bi smel reči, kristjansko mesto v tej divjašini.

O tem času (leta 1728) je prišlo veliko novih misijonarjev v Kaiene, se k divjakom podat in jih učiti.

Eden iz med njih popisuje dela tega gorečiga misijonarja in srečni stan njegovih v Kristusu podložnih.

Ko sim se napravil, pripoveduje ta misijonar, nekatere teh divjih rodov obiskati, sim popraševaje o njih značaji in življenji zvedil, de živé skorej kakor divje brezumne zverine; skorej brez znanstva natorne postave. Njih imenitniši poglavar je imel zraven družih tudi svojo hčer za ženo.

Zastonj bi jih pregovarjal, stare pota popustiti in nikakor jih ni bilo napraviti, de bi z njim v Kuru šli. Stermel je ta misijonar, kako je O. Lombard mogel brez čudežev te divjake kateri niso skorej ljudje imenovati, preobrniti in jim, bi djal, drugo natoro dati.

Gospod pa je blagoslovil njegov trud. Tudi njemu je dal svojo gnado, serca veliko divjakov giniti, jih z opominjevanjem pridobiti, de so mu sledili v Kuru, kjer jih je O. Lombard z vso ljubeznjivostjo sprejemal.

Ravno saboto večer je bilo, ko je prišel s svojimi divjimi v Kuru. Zlo se je čudil, viditi napredovanje vere tukaj. Nisim se mogel solz zderžati, toliko pobožnost viditi, pravi on, ko so se v cerkvi Indijani tolikanj različnih rodov zbirali. Prepevali so pri sveti maši s tako gorečnostjo, ktera tudi naj merzlejiga mora presuniti.

Po evangelji stopi O. Lombard na leco. Jez nisim razumel jezika, v kterim je k njim govoril, vidil pa sim, kako jih je beseda Božja ganila, ker svitle solze so skorej vsakimu oči zalivale. Gostov pri mizi Božji je bilo veliko. Pol drugo uro so še ostali v cerkvi in Boga hvalili.

To viditi, se nisim mogel zderžati, de bi ne bil s prerokam rekel: „To je storil Gospod in je čudno našim očem!“

Popoldan jim O. Lombard kersanski nauk razlaga; na zadnje pa večernice pojó. Zvečer so se spet sošli, ter so večerno molitev združeni opravljali. Tako so sklenili nedeljo, dan Božji. V ponedeljek so spet prišli k sv. maši; v dva dela razdeljeni so roženkranc molili; po maši pa se je vsak k svojimu delu podal.

Cerkev je štiri in osemdeset čevljev dolga, štirideset čevljev široka. Zraven je zakristija in soba za misijonarja. Oboje je za velikim oltarjem. Zlo je svitla, in ko bi imel veliki oltar kako lepo zmalano podobo, bi ne bila nič različna od cerkvá evropskih. Misijonstvo v Kuru, sklene misijonar, je izgled vsim drugim, kteri se mislijo z Božjo pomočjo še pri družih rodovih napraviti, ki so po teh neizmernih deželah razkropljeni. Veliko delavcov ima tukaj dela: „Žetev je bogata, malo pa delavcov“.

Kakó, ali so bratovšine potrebne ali ne?

(Dalje.)

Iz natorniga čutila: ktero razno k raznim vlece, se izhaja natorno prijateljstvo. Vse pa, kar je natorno dobriga, vé kristjan požlahtniti in v svoj večni prid oberniti. Glej, to je začetik bratovšin, samostanov in vsih verskih društev. Človek ima jezik in pamet zato, de zamore drugim svoje

misli in čutila naznaniti in jih z njegovimi zamenjevati. Vsakimu komur bodi pa svojih misli in čutil nobedin pame-
tin ne naznanuje, ampak le tistim, kateri so z njim enih
misel, kateri ga razumejo in z njim čutijo. Gotovo je pri-
jatelj potolažen, ko zamore zvestimu prijatelju svojo britkost
in težave odkritomerčno potožiti. Še enkrat manjterpi. Ravno
tako je pa tudi veselje dvakrat več in prav za prav ve-
selje še le bode, ko ga v družini enakomislečiga prijatla
vživamo. Obojerno to na kersanstvo. Kakošne pogovore
imajo ljudje večidel med seboj? Nekterim je le mamon pri-
sercu; vsi pogovori so le v časno obrnjeni, od zboljšanja
stanu, kmetijstva itd. „Pristavo sim kupil, in ne morem
priti“; „pet jarmov volov sim kupil, jih moram iti posku-
sit“. Drugih veselje je edino v kletvi in klafanji; ako sta
le dva vkup, dober kristjan z mirno vestjo več med njima
biti ne more. Tretji, zlasti tretje svoj jeziček le v klepe-
tanje, opravljanje, obiranje obračajo; med boljšim so se tisti,
kateri se le od tako imenovanih vsakdanjih reči: od vremena
itd. pogovarjajo. In vendar se vsi kristjane imenujejo, de-
siravno se od vsiga tega neverniki lahko pogovarjajo, in
se jim ni bati, de bi s tem svojo nevero zatajili. Kako to
človeka boli, kateri ima viksi namen pred očmi, kakor le:
Zivi in vživaj! Taki izgledi so vstani sčasoma tudi terdno
čednost spodbopati; človeku od takiga nezdraviga zraka
omamljeno serce čezdalje bolj upada. Kako hladno mazilo
je pač za ljubijočo kersansko dušo, kadar iz tega omamlji-
viga zraka v boljši družino pride, ker se sme brez strahu
zasmehovanja pokazati, kar je; govoriti tudi kaj duhovniga
in boljšiga, ko vsakdanje čenčarije! Če se prav to le ob
nedeljah zgodi, je človek poterjen za prihodnji teden, ko
bo mogel po dolžnosti stanú tudi za časno skerbeti, kar
je prav.

In naj bo tudi, de je kdo toliko terdin v čednosti,
de se za ves posvetni zasmeh ne meni, in zraven njega
popolnoma zadovoljnost in mir duše ohrani; ga vendar le
sili in zene, tudi druge srečne storiti, in jih svojiga bla-
giga miru deležne viditi, in mu ni nikakor zadosti, de bi
le on sam Bogu služil. Marijo častit, bližnjimu pomagat itd.,
temu ravno ker za Božjo čast gori, želi tudi druge vneti,
kakor goreč ogórek tudi svojiga soseda sčasoma vname.
Priprostiga, pobožniga kristjana nič bolj ne povzigne, ka-
kor če vidi, de tudi on saj v mali družbi zamore nekaj za
Božjo čast in zveličanje duš storiti, ko ga Bog za apo-
steljna ni postavil. Tudi za mlacniga, posvetniga kristjana
bo tesnejši zveza bratovšine koristna. Pridig in podučnja
pač dandanašnji med nami ne pomanjkuje. Koliko pa po-
magajo? Večina poslušavcov, desiravno bi morebiti goder-
njali, ko bi se kaka navadna pridiga opustila, vendar v
sercu, dostikrat celo tudi z jezikom govori, kar so Izra-
elci od mane v pušavi: „Gnusi se nam že té jedi“. Če
pa k kakí družbi pristopi, ga že misel, de se je od po-
svetnih kolikor toliko locil in pobožnim pridružil, še bolj pa
izgled sobratov priganja, svoje življenje boljšati in za dušo
skerbeti. Če vse to dobro premislimo, ne vem kako bi za-
mogel kdo tajiti, de zamorejo bratovšine v sredi kersanstva
brez njegove škode obstati in pobožnost zlo zvikevati!
Res je kersanstvo zmiraj enako zveličavno za vse stanove,
vendar je tudi gotova resnica, de bi marsikteri, ko ga zdaj
svetnika častimo, pri vsim svojim kersanstvu zveličanja in
svetosti ne bil dosegel, ko bi ne bil v kak samostan sel.
Tako mislim, in ne recem preveč, de je marsikteri mlacen,
posvetin kristjan svoje življenje zboljšal in večno zveličanje
dosegel, ko bi ga zunaj bratovšine ne bil; zakaj bratov-
šine ravno nič družiga niso, kakor odrastlik samostanov —
pribežališe tistim, kateri sveta zapustiti ne morejo, pa želijo
boljši živeti in se vse duhovnih dobrot vdeleževati.

Ker besede ginejo, izgledi pa vlečejo, pošimo se ne-
kaj teh, se prepričati, de utegnejo bratovšine v sredi ker-
santva dostikrat edini pripomoček biti, kak blag namen
deseci. Kersanstvo nam zapoveduje bolnike obiskovati, jim

streči, je le mar graje vredno, ako vidimo nekatere, se tea-
nejši zavezati, vsim bolnikom postreči in jim tako rekoč
svoje življenje darovati? Iz te zaveze izhajajo usmiljeni
bratje in sestre. Se je li popred, ko so vendar kersanstvo
imeli, toliko dobrega zgodilo za uboge bolnike, kakor se
zdaj po njih zgodi? Kersanstvo nas uči, de sv. mati ka-
toliška cerkev za vse mertve moli; skušnja pa nam poka-
že, de mertve pokopujejo; boš le zameril, če se nekteri
tesnejši zavežejo, edin drugimu lepo pokopališe poskerbeti
in za edin družiga obilnši moliti?

Kersanstvo zapoveduje revnim pomagati; bo le pre-
grešno, ako se jih več zveže, de bi z združenimi močmi
revnim in ubogim revšino polajševali? Tudi država, de si
je kersanska, napravlja bolnišnice, ubožnice itd.; pojdi in
povej nji, de to v kersanstvu ni treba, ker je vsakimu za-
povedano bolnim in revnim pomagati; boš vidil, kak odgo-
vor boš dobil! Kersanstvo nam nič bolj ne zapoveduje, ka-
kor zmernost in treznost; boš li očeta Matew-a grajal, de
je na Irskim začel in potem v Ameriki in Evropi razširil
in vstanovil družbo ali bratovšino treznosti? Je bila mar
nepotrebná? Je li vstanovljena škodljiva? Desiravno so ker-
santvo imeli, se vendar niso obvarovali grozovitne pijanosti.
Kersanska bratovšina je v tem njih veliko tavžent odver-
nila. Pristopili so k nji, in glej čudo bratovšine! Kjer so
bili pred divji zverini podobni, so zdaj dobri, pohlevni
kristjanje; kjer so pred lakote umirali, imajo zdaj dosti
živeza, oni in otroci! Ni je pa reči, kateri bi kersanstvo
bolj cenilo in bolj priporočevalo, ko sveto nedolžnost in či-
stost. Kako pa je v ti reči med nami? Oh! človek si mora,
ako se tega le spomni, z obema rokama obraz zakriti. Med
deset porokami je dostikrat komaj ena pošena, dostikrat
morebiti še ena ne! Kaj bo pomagalo, ko kersanstvo in
podučnje nič ne zda? Prav osnovane in vredvane bratov-
šine ali družbe čistih mladenčev in devic se kažejo, kjer
so vpeljane, kakor močen jez zoper grozovitno povodinj.
V njih so nečistost in prešešvanje ravno tako redki izgledi,
kakor nedolžno serce zunaj njih. Reči, de v sredi kersan-
stva je to odveč, zamore le vneymarnez in nevedez ali me-
seni sladuh. Teh izgledov bi bilo že več, ko zadosti, nas
koristnosti bratovšin tudi v sredi kersanstva prepričati; ven-
der hočem še eniga pridjati. Kaj misliš, ali bi se bilo kdaj
za spreobrnjenje nevernikov in poviksanje katoliške cerkve
v Ameriki toliko storilo, kakor se je po bratovšini svetiga
Leopolda na Dunaji, po lionski na Francoskim, po mona-
kovski na Parskim? Močno dvomim, in težko če tudi tine,
de bi bilo zdaj 39 škofij v Ameriki brez blagosereniga pod-
piranja in molitve družnikov imenovanih bratovšin. Če pa
prida in dobička teh bratovšin, ker je tako očiten, de ga
tudi slepec, če ne vidi, saj lahko ošlata, nobedin tajiti ne
more; zakaj se tako pogosto taji pri drugih, ktere vendar
ravno tako izhajajo iz kersanske ljubezni in popolnost v ker-
sanski ljubezni išejo? Verjemi mi, de razloček med bratov-
šinami je le ta, de je prid in dobiček pri nekterih, ker
vnanji, bolj očiten, pri drugih, ker le znotranj bolj skrit, zato
pa nič manjši ne. Zatorej le pojdi s tvojim ugovoram, ka-
kor bi bratovšine v kersanstvu brez prida ali celo škodljive
bile, kamor veš in znaš; ta ugovor ga ni piskaviga oreha
vredin.

(D. sl.)

Nekaj iz Preborja.

Ljuba Danica! Po zimi sim ti bil nekaj zelo žalostni-
ga pisal, kar si v 12. listu na 48. strani svojim braycam
povedala, od smerti matere, ktera je sedmero nepreskerb-
ljenih otrok zapustila; zapustila tudi svojiga moža — slabiga
skerbnika svojih otrok — Mihela Pajka, kateri je bil strah
in groza bližnjim in daljnim soseskam zavolj tatvine, in
ropanja. Vse se ga je balo, ko je zopet iz ječe prišel
protivsi, de bo revnim kmetam stanovanje v prah in pepel
spremenil. Vse se ga je balo, le pekel se ga je veselil.

Splošna tukajšna misel je bila, da je hudodelnik na poti svojo lastno ženo vinjeno ubil. Prolita kri, sv. pismo veli, v nebesa za maševanje vpije. Bog dolgo čaka, pa Njegova pravična roka gotovo zadene. M. P. zbolí, in ker domači gospod zavolj smertne plučne bolezni bolnika obiskati ne morejo, pobožno staro vdovico naprosijo, da naj pri bolniku moli, naj ga nagovarja, da bi se k spovedi pripravil in sveto Rešnje telo prejel. Po dolgim nagovarjanji ga častiti pištanski pomočnik popoldan 18. sušca spovejo in previdijo. Blagor grešniku, ki se ob pravim času spokori, in z desnim razbojnikom k milimu Jezusu oberne zgrevan, rekoč: usmili se, o Jezus! mene revniga grešnika. Ali strah, da morem povedati! Komaj ko so spovednik iz hiše bolnikove odšli, že on grozovitno kletvinjo izbruhne zoper duhovna s pristavkam: „Kako moraš ti prašati, ali sim jez svojo babo ubil?“ premisli tukaj, o človek: „kakoršno življenje, taka tudi smert!“ — Stara vdova pa neprenehama prosi bolnika, naj svoje grehe spozná, objoka, in naj se za večnost pripravi. In glej! Pol četertinke ure pred smertjo bolnik zgovori: „Jez sim grešil!“ in zdihe 27. sušca svojo dušo v roke ostriga Sodnika. Bog daj, da bi z desnim razbojnikom sprejeta bila! Kersanska duša! ne odlagaj poboljšanja svojiga življenja do smertne ure; ne zanašaj se, da ti bo Bog kakor desnemu razbojniku, v zadnjim zdiheji grehe odpustil, in gnado zveličanja podelil; zakaj, le enim razbojniku je odpustil, da ne obupaš, pa le samo enim, da prederzno v milost Božjo ne grešiš. 29. sušca, ravno tiho nedeljo pred Božjim opravičam je bil rajni v hladno naročje matere črne zemlje položen. Splošno veselje je bilo med množico na pokopališču. Solze ni bilo viditi, ampak slišalo se je govoriti: Hvala Bogu, da je umrl. Bog bodi usmiljen njegovi duši! Tako sta umrla oče in mati — slaba skerbnika svojih otrok za dušo. Ljubi starši! redite lepo svoje nedolžne otročice za sveto nebo, svetite jim lepo z lučjo svojih izgledov, da vam enkrat ne bo nesrečno umreti, in da bote zamogli Sodniku reči: Glej! tukaj so vsi, ktere si mi bil zročil, nobeno ni po moji zanikernosti zgubljeno. Naj so pa ravno otroci svoje telesne starše zgubili, so vendar z Božjo pomočjo prav pridne rednike dobili, ki hojo gotovo za kersansko izrejenje zapušenih otrok po očetovo skerbili.

Naj tukaj za prvo čudno dogodbo se kaj veseliga pridenem. Po celim kersanstvu je razširjena prelepa bratovšina Jezusoviga in Marijniga presvetiga serca. Kakor se je po drugod v različnih casih začela, se je tudi tukaj v letu 1856 napravila. Podobe svetih sere Jezusa in Marije, ktere so letas Graški gospod Franc Nager zelo lepo zobrazili, in ki ji je neka pobožna stara vdova Preborske fare na svetovanje ondašnjiga dusniga pastirja napravila, so 3. velikiga travna mnogo častiti duhovski svetovavec, gosp. Dragotin Merk, blagoslovili. Spremili so tudi od dveh duhovnikov obdani v procesii med molitvijo iz duhovnišnice v cerkev prelepo zobrazeno podobo Marije prečiste Device brez madeža spočete, ktero je nek tukajšnji kmet utemelil, in so jo nesle belo oblečene in lepo ovenčane družnice Matere Božje čistiga spočetja. Po blagoslovljenji treh novih podob so pridigovali neizrekljivo veliki množici zgoraj imenovani gosp. od začetja pobožnosti do Jezusoviga in Marijniga serca, od grehov, s kterimi se to dvoje serce rani — tako ginljivo, da si svesto rečem: ni bilo očesa, ki bi ne bilo solz točilo. Potem je bila peta sveta maša z leviti.

Bog daj, da bi ta slavesnost mnogo in mnogo pripomogla k zveličanju duš! Bog daj, da bi farani ne bili zapisani samo s črnilam na polah, ampak s svojim pobožnim življenjem v serci Jezusa in Marije. Bog daj, da bi fantje in dekleta neomadežano živeli, enkrat pa vence v nebesih prejeli. Bog daj, da bi vsi presveti serci Jezusa in Marije prav častili, enkrat se pa večno z Jezusom in Marijo v nebesih veselili!

Šmarnična pobožnost v Novomestu.

(List do prijatelja).

Iz Novomesta 7. vel. travna. Ljubi prijatelj! ti nikoli ne veš, in tudi jest ti popisati ne zamorem, kako silno lepo se pri nas obhaja šmarnična pobožnost v čast Marije Device, ljube Matere Božje, in sicer, zjutraj tri četerti na pet za slovensko, in zvečer pred Avemarijo za nemško ljudstvo, in za take, ki so bolj po nemško kot po slovensko navajeni moliti.

Za to pobožnost odločeni oltar je oltar Kristusoviga terpljenja, prižnici nasproti, zdaj z lepo, ginljivo podobo Matere Božje ves z zelenjavo in raznimi cveticami ozalisan, tako da se od poprejšnjiga oltarja nič ne vidi. Kapelične stene so z beršlinovimi venci preprežene, in vse je tako pripravno in vgodno vredeno, da se ti Marija kakor na vertu prikaže.

Red šmarnične pobožnosti je brez maliga tak, kakor nam ga je A. Suški od vplanske ljubljanske šmarnične pobožnosti v Danici popisal, in kakor je tudi v škofijskim dovoljenji omenjen. Slovensko in nemško šmarnično pobožnost so naš visokočastitljivi gosp. prost z vgodnim in ginljivim ogovorom pričeli, druge dneve se pa gosp. prost in gospodje korarji versté. Zjutrej se nar popred bere s prižnice kratko premišljevanje iz Marijniga življenja, vadba in molitev iz bukev „Marije rožen cvet“, in se se molijo 3 Očenasi in 3 Česenamarije za spreobrnjenje terdovratnih grešnikov. Na to gre mašnik med petjem na koro pred oltar, kjer so lavretanske litanije in sv. masa, na zadnje z žegnam svetiga Rešnjiga telesa.

Na vso moč lepo pa je zvečer, ker svitloba lučie, razno barvanih krogel, za kterimi lampice gore, in pa velicega svetilnika človeka res prečudno pretresa. Zvečer je na prižnici vse kakor zjutraj. Ko mašnik pred oltar gre, se poje prva tretjina odločene pesmi. Vsaki večer sta 2 žegna; po prvim so lavretanske litanije, en petnajstirk roženkranca, kakor versta nanese; po tem druga tretjina pesmi, potlej angelovo česenje, in na zadnje „Genitori Genitoque“ z žegnam. Po žegnu se se poje poslednja tretjina pesmi, in dokler se poje, se skorej nobedin iz cerkve ne gane.

Vsim ljudem je ta pobožnost tako všeč, da nikdar tega. Zvečer se vsa gospoda v cerkvi snide; in kakor je naša kapitelska cerkev velika, je vendar v-elej napolnjena. Gosposki ljudje, ki jih je drujikrat malokdaj v kapitelnu viditi, so zdaj vsaki dan pri šmarnični pobožnosti, in so tako v to prelepo pobožnost zaljubljeni, da se že zdaj bojé, ko se bo nehala.

Kar našo zvečerjo pobožnost nar bolj povzdiguje, ter serca vnema, je prelepo petje, s kterim se spremlja. Naš gosp. vikari so izurjen pevec, da malo taci; oni so izučili več naših študentov, da res tako ginljivo in prisereno pojo, da so ljudje od solz omečeni in vsi vneti za Marijno čast. V ktero štacuno ali v hišo prideš, se ti povsod od šmarnične pobožnosti pripoveduje, vse je veselo, vse hvaležno, vse oživljeno. O kako prečudno lepo in veselo pobožnost so nam naš visokočastitljivi gosp. prost napravili, se od vsih strani med gospodo in med kmeti sliši; veliko smo od vplanske ljubljanske rožne pobožnosti slišali, in brali, ali de je tako silno lepa, tako ginljiva, se vendar nismo nadjali.

Verjemi mi ljubi prijatelj! moje serce že zdavnaj ni bilo tako veselo presunjeno, kakor ta mesec, in mislim si, da taka ljubeznjiva pobožnost ne bo brez duhovniga sadu in brez Božjiga žegna ostala. Z Bogom. M.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Pri gosp. Blazniku je dokončan novi „Proprium Missarum“ za ljubljansko škofijo, ki obseže 15 natisnenih pol „in Folio“ na lepim belim pisam

papirji, z novim, velikim, rudečim in črnim natisom, v katerim so tudi naj novejši prazniki po času vredeni. Dobiva se pri g. Jož. Blazniku po 1 gold. 30 kr.

• Vprašanja pri poslednjim konkurzu. Iz kersanske nrave: 1. In quo consistit virtus prudentiae et quale ejus momentum? 2. Quae regulae valent ad peccatum alterius cooperatione? 3. Quid est meditatio et quomodo instituitur? Iz kersanske verne: 1. Estne necessaria persuasio de concessa Ecclesiae Spiritus Sancti assistentia, ut fideles secunda gaudeant veritatis christianae possessione? 2. Quae sunt Justificationis conditiones? 3. Exponatur et vindicetur dogma catholicum de Transsubstantiatione. Iz pastirstva (idiomate vernaculo): 1. Quomodo animarum pastori agendum est cum infirmis, ob vicinam mortem et subsequens judicium supra modum anxii? 2. Uxor, veniens ad Parochum conqueritur, se nimium male tractari a marito, sanitatem vitamque suam versari in periculo, ideoque vult separari ab eo, estque uxor bona et pia christiana; quomodo unum alterumque separatim, quomodo utrumque simul instruet, commonebitque? 3. Sponsa se in Confessionali accusat, se fecisse votum perpetuae Castitatis; uxor confitetur, se aliquot annis ante initum matrimonium obstrinxisse voto Castitatis perpetuae; quid Confessario agendum, quomodo una alteraque instruenda? Osnova pridige: Rek: Jest sim dober pastir. 1. del: Dober pastir pozna svoje ovce, jih vodi na dobro pašo, in da svoje življenje za svoje ovce. 2. del: Dobro ovce poznajo svojiga pastirja, poslušajo njegov glas, in ga vbojajo. Iz razlage sv. pisma: Paraphrasticae explanetur: 1. S. Matth. cap. IV. v. 1—11. 2. S. Pauli ad Ephesios epist. cap. IV. v. 17—32. s. finem. Iz cerkveniga prava: 1. In quo consistit morum probitas, quam clerici praesefere debent, et quid ad hanc morum probitatem servandam atque colendam clerici juxta canones fugere tenentur? 2. Quid est sepultura ecclesiastica? quibus illa deneganda? 3. Antonius viduus juste resiliens a sponsalibus cum Anna initis uxorem vult ducere Mariam, viduam defuncti Thomae, fratris defunctae suae uxoris Theresiae.—Quae causae jam subesse debuerunt, ut Antonius a sponsalibus juste resilire potuerit, et potestne ille cum Maria validum inire matrimonium? Izpraševanje kersanskiga nauka: Daj nam dans naš vsakdanji kruh.

• Milostljivi knez in škof bodo letas v naslednjim redu cerkve posvečevali in zakrament sv. birme delili: V god sv. Trojice ali kvaterno nedeljo bodo posvetili novo farno cerkev v ternovskim predmestju v Ljubljani. Birmali bodo mesca rožnika: 14. dan v Polhovim gradu; 20. pri Stari cerkvi (Mitterdorf) na Kočevskim; 21. bodo posvetili ondotno farno cerkev; 22. bo birma v Mozelnju; 23. v Starim tergu pri Poljanah; 24. v Kočevskim mestu. Mesca mal. serpana: 4. dan birma v Radečah; 5. birma in posvečevanje nove farne cerkve v Boštanji; 6. birma v Trebelnim; 7. v šent-Rupertu; 8. v Trebnim; 9. v Žuženbergu; 6. kimovca v Soderčici; 7. v Ribnici; 8. v Lašičah birma in posvečevanje nove farne cerkve.

Iz Gorice, 10. vel. travna. Tu imaš nekaj, ki bo goriškim bravam Danice gotovo mikavno.

Podpisovanja za naše mladenško semenišče, saj pri duhovšini, so končane, in zvon monfalconskega se je vspeli iz vseh družih dekanatov č. nadškofijstvu naznanil. Doneski koj za matico, ali pa letni, so se delama že odrajtali, delama le obljubili. Tu sledi pregled vseh dekanatov:

V goriškem je bilo podpisanih za matico 1674. letnih doneskov pa 421 gold.; v šent-peterskim za m. 330, l. d. 48; v kanalskim m. 505, l. d. 102; v tominskim, m. 685 gld. 57 kr., l. d. 115; v cerkniskim, m. 650, l. d. 75; v bovcanskim, m. 630 gld. 50 kr., l. d. 68; črniškim, m. 924 gld. 9 kr., l. d.

99; v komenskim, m. 945, l. d. 54; v devinskim, m. 522 gld. 36 kr., l. d. 51; v gradiškim, m. 124, l. d. 38 gld., 40 kr.; v ločniškim, m. 802, l. d. 155; v karminskim, m. 171, l. d. 61; v viščanskim, m. 101, l. d. 44; v flumiškem, 127 (nedoločno). Skupaj za matico: 8151 gold., 5 kr., in letnih dohodkov: 1331 gold. 40 kr. Toliko je gotoviga, nekteri gg. duhovni so obljubili vsako leto kaj darovati, po svoji moči, pa se niso zavzeli. Tudi od vernih se nadjamo mnogih letnih darov, bodi si v dnarjih ali v blagu.

Razgled po kersanskim svetu.

Iz Rima, 4. vel. travna. J. Z. Danes zjutraj so Njih svetost, Plj IX., Rim za delj časa zapustili. Ob 7. zjutraj so imeli tiho sv. mašo pri velikim altari sv. Petra, nad tako imenovano „Confessio“, in potem so bili še pri drugi sv. maši pričujoči, ki se je brala pred oltarjem „Sedis apostolicae“ sv. Petra. Potem so se podali Njih svetost, spremeljeni od vseh naj višjih deželskih in duhovskih vradnikov iz cerkve in po stopnicah doli, pred katerimi so popotni vozovi pripravljeni stali. Prejden so na šent-Peterskim tergu v voz stopili, se je še rusovska cesarica skoz razstavljene vojaške verste predrenjala, da bi od Njih svetosti še blagoslov prejela. Spremljeni od neznatnega števila plemenite straže in 7 vozov so se Njih svetost med zvonjenjem peljali čez šent-Peterski terg skoz angleške vrata (porta angelica) iz mesta in se bodo opoldne nekoliko malo v Nepi pomudili, v Civita Castellani pa bodo prenočili. Potem poidejo obiskat mesta Loreto, Ancono in Sinigaljo, njih rojstno mesto. Bolonja ima že tudi besedo, da jo bodo sv. Oče obiskali. Že je tudi veliko družih mest papeževe države prosilo za to veliko milost, in zlo se govori, da pred 3 ali 4 meseci se sv. Oče ne bodo v Rim vrnili. — 3. t. m. t. j. tretjo nedeljo po vel. noči so solnograški knez in viksi škof v nemško-avstrijski cerkvi Marije Device „all' Anima“ v obilnim številu zbranim Nemcem pridigali, potem pa je njih brat, dekan, imel veliko sv. mašo. Letá je dobil o sedanji pričujočnosti v Rimu od Njih svetosti prislov „Mon-signor-a (Capellanus Suae Sanctitatis). — Kardinal Hau-lik so za čas svojiga bivanja v Rimu delili mnoge dobrote samostanam, cerkvam in ubogim; 5. t. m. se vernejo proti domu. Ravno tako tudi kardinal Kolinski, v. č. g. Geis-sel 13. t. m. Solnograški viksi pastir pa imajo 7. t. m. Rim zapustiti. —

Pogovori z gg. dopisovarci.

P. n. g. A. M.: Smo posebno hvaležni za dopis; bi se smeli prederzniti, večkrat kaj pričakovati? — G. S. K.: Prav ljubo in drago! le pogosto, prosimo. —

Mili darovi.

Za afrikanski misijon:

M. Bandulin 1 gold. — Urš. Kožuh 1 gold. —

Za nune v Indii:

Neimenovan 2 gold. —

Duhovske zadeve.

V ljubljanski škofii. G. Jak. Skala-tu farni-mu vikarju pri sv. Petru (pri Weinhofu) je šent-Marga-reška fara (pri Klingenselsu) podeljena. Imenovana farna vikarija je tedaj od 5. t. m. razpisana in prošnje do vis. c. k. vladije se po navadi v škofijski pisarnici oddajajo. —

V goriški nadškofii: G. Lovr. Sušniku, dosed. kapl. v Drezenci, je podeljena Kriška fara; in na njegovo mesto pride gosp. Juri Lapanja, kapl. v Kredi.